

4. KOMMUNERNES ADMINISTRATIVE ORGANISERING

Kommunernes administrative organisering kan have stor betydning for resultatet af sprogstimuleringsindsatsen. Det viser sig, at de kommuner, der anvender styringsredskaber som eksempelvis handlingsplaner, centrale målsætninger og fælles uddannelsesforløb for personale i sprogstimuleringsindsatsen, oplever en højere effekt på børnenes dansksproglige evner end kommuner, som ikke arbejder med disse redskaber. Det er primært de større kommuner, der bruger administrative styringsredskaber. 41 pct. af de små kommuner og 30 pct. af de mellemstore kommuner har ingen særlige styringsredskaber for sprogstimuleringsindsatsen, imod kun 9 pct. af de store kommuner. Derudover evaluerer hovedparten af de store kommuner indsatsen løbende, hvorimod kun få af de øvrige kommuner anvender evaluering til at forbedre indsatsen. Dette skal dog ses i lyset af, at de store kommuner generelt har haft længere tids erfaring med sprogstimulering og derfor får mere ud af en evaluering.

Den administrative organisering har også betydning for sammenhængen mellem sprogstimuleringsstilbud og indsatsen for tosprogedes sproglige færdigheder i skolen. Evalueringen peger på, at erfaringer fra sprogstimuleringsstilbuddene ikke i nogen videre udstrækning anvendes i indskoling. Blandt andet anvender kun halvdelen af kommunerne de vurderinger af børnenes sprog, som er foretaget i sprogstimuleringsstilbuddet, i indskolingsfasen. Heller ikke forældresamarbejdet, som er etableret i forbindelse med sprogstimuleringen, fastholdes i indskoling.

En årsag til den manglende koordinering mellem førskolen og indskoling er ifølge interview i casekommunerne blandt andet koordiningsvanskeligheder på institutionsniveau.

5. EFFEKTER

Målet for sprogstimuleringsindsatsen er som nævnt, at tosprogede børn kan begynde skolen uden sprogmæssige problemer og dermed have muligheder for at få det fulde udbytte af undervisningen fra skolestarten. Hermed er det også målet, at indskoling for de tosprogede børn lattes, således at der ikke vil være det samme behov for at henvise børnene til særlige modtage-

klasser eller lignende, når de begynder skolegangen.

Kommunerne oplever, at andelen af tosprogede børn, som begynder i skolen uden kendskab til dansk, er faldet som følge af sprogstimuleringsindsatsen. 60 pct. af kommunerne vurderer i meget høj eller høj grad, at dette er tilfældet. I størstedelen af casekommunerne er vurderingen, at antallet af modtagelsesklasser er faldet på grund af sprogstimuleringsindsatsen. Samtidig er det dog kun 1/5 af det samlede antal kommuner, der skønner, at tosprogede børn i høj grad taler dansk på lige fod med danske børn ved skolestart.

Derudover er de tosprogede børns overgang til skolen blevet nemmere. Hovedparten af kommunerne, 58 pct., oplever i høj grad en forbedret indskoling på baggrund af sprogstimuleringsindsatsen. 41 pct. mener, at indskoling i nogen grad er forbedret.

Der er forskel på oplevelsen af effekt af sprogstimuleringsindsatsen i de store og små kommuner. Hovedtendensen er, at de store kommuner har oplevet større effekter af sprogstimuleringsindsatsen end de små. Sammenhængen mellem kommunestørrelse og effekter kan fx ses i oplevelsen af, at andelen af tosprogede elever, som ikke kan dansk ved skolestart, er faldet. Det mener 80 pct. af kommunerne med mere end 20.000 indbyggere i meget høj eller i høj grad, mens den tilsvarende andel for kommuner med under 10.000 indbyggere er 56 pct.

En forklaring på forskellen er, at mange af de store kommuner er erfarne kommuner, med en målrettet og koordineret praksis for indsatsen. Kommuner med 6-10 års erfaring oplever generelt en tydeligere effekt ved sprogstimuleringsindsatsen end de kommuner, som har tilbudt sprogstimulering i op til 1 år. Derudover arbejder de mindre kommuner ikke så systematisk med sprogstimulering og brug af sprogvurderinger og har derfor heller ikke samme mulighed for at tilpasse indsatsen til børnenes sproglige behov. Endelig viser evalueringen, at de store kommuner i større udstrækning end de små anvender de vejledninger og informationsmateriale på området, som er udgivet af Undervisningsministeriet og Socialministeriet.

Folkeskoleloven er i år 2002 ændret således, at det fra 1. januar 2003 er lovpligtigt at tilbyde sprogstimulering fra det år barnet fylder 3 år, mod tidligere barnets fjerde år. Et af argumenterne for lovændringen er, at jo tidligere der sættes ind med sprogstimulering, jo bedre dansk-